

Koguriskikindlustuse tingimused 1/2023

Kehtivad alates 24.02.2023

Käesolevad koguriskikindlustuse tingimused (edaspidi tingimused) on osa Compensa Vienna Insurance Group, ADB Eesti filiaali, mille kaubamärgiks Eestis on Seesam (edaspidi Seesam) ja kindlustusvõtja vahel sõlmitud koguriskikindlustuse lepingust.

SISUKORD

KINDLUSTUSE EESMÄRK	1
KINDLUSTATUD ESE	1
KINDLUSTUSKOHT	3
KINDLUSTUSKAITSE.....	3
KINDLUSTUSVÄÄRTUS JA KINDLUSTUSSUMMA.....	6
KINDLUSTUSHÜVITIS JA KAHJU HÜVITAMINE.....	6
KINDLUSTUSVÕTJA KOHUSTUSED.....	7
OHUTUSNÕUDED	8

KINDLUSTUSE EESMÄRK

Kindlustuslepingu eesmärgiks on hüvitada ootamatu ja ettenägematu sündmuse tõttu kindlustatud eseme füüsilisest kadumisest, hävimisest või kahjustumisest tekkinud otsene varaline kahju ning eraldi nimetatud kulud vastavalt käesolevatele tingimustele ja üldistele lepingutingimustele.

KINDLUSTATUD ESE

- Kindlustatud esemeks on kindlustuspoliisile märgitud:
  - ehitis;
  - vallasvara;
  - kaup;
  - muu ese, mille kindlustamises on eraldi kokku lepitud.

EHITIS

- Ehitisena käsitletakse hoonet ning kindlustuskoha kinnistu piires asuvaid rajatisi.

Hoone

- Hoone** on maapinnaga kohtkindlalt ühendatud ja väliskeskkonnast katuse ja püsivate välispiiretega eraldatud siseruumidega ehitis ja selle olulised osad, sealhulgas:
  - põhikonstruktsioonid, näiteks vundament, katus, sise- ja välisseinad, vahelaed, põrandad, trepid, ukсед, aknad, rõdud;
  - fassaad ja välisviimistlus;
  - hoones püsivalt asuvad tehnosüsteemid, näiteks kütte-, jahutus-, vee- ja gaasivarustuse-, tulekustutus-, kanalisatsiooni- ja ventilatsioonisüsteemid, samuti süsteemide juurde kuuluvad juhtmed, torud, kanalid ja mahutid ning hoonet teenindavate tehnosüsteemide ja elektrivarustuse süsteemide hoonevälised osad kuni liitumispunktideni, kuid mitte kaugemale kui kinnistu piirini;

- 3.4 hoones püsivalt asuvad nõrkvoolu- ja elektrivarustuse süsteemid ning side-, valve- ja helisüsteemid;
- 3.5 hoone väliskülgedele või katusele paigaldatud raadio- ja teleantennid, valgustid ja kliimaseadmete osad;
- 3.6 konstruktsioonidega püsivalt ühendatud küttekolded ja korstnad;
- 3.7 ruumide siseviimistlus vastavalt punktile 5;
- 3.8 muud hoone funktsiooni täiendavad süsteemid ja seadmed, näiteks hoonet teenindav lift, sadeveetorud koos neid hoidvate kinnitustega.

Hoone karp

- 4 **Hoone karp** on maapinnaga kohtkindlalt ühendatud ja väliskeskkonnast katuse, püsivate välispiirete ja siseruumidega ehitis koos selle oluliste osadega (punkt 3), välja arvatud ruumide siseviimistlus (punkt 5).

Siseviimistlus

- 5 **Siseviimistluseks** loetakse ehituslikult piiritletud ruumi ja ruumi juurde kuuluvaid hoone osi, mida saab muuta, kõrvaldada või lisada hoone püsivust ja välist kuju muutmata ning teiste hoone kaasomanike või valdajate õigusi kahjustamata. Siseviimistluseks loetakse:
  - 5.1 põrandad, laed ja seinad kuni kandva konstruktsioonini ja nende katematerjalid, mittekandvad vaheseinad (sealhulgas klaasseinad), ripplaed, ruumide ukсед ja aknad;
  - 5.2 ruumides püsivalt asuv veevarustuse- ja kanalisatsioonisüsteem ning auru- ja gaasitorustik kuni hoonesisese üldkasutatava ühenduskohani;
  - 5.3 ruumides püsivalt asuv elektrisüsteem kuni hoonesisese üldkasutatava ühenduskohani;
  - 5.4 ruumide kütte-, ventilatsiooni-, side- ja valvesüsteemide need osad, millest on sõltuv ainult kindlustatud ruumide valdaja;
  - 5.5 sisseehitatud esemed, mida ei saa eraldada hoonet või eraldatavat eset oluliselt kahjustamata, näiteks püsivalt kinnitatud vannitoa- ja köögimööbel (välja arvatud integreeritud kodumasinad), sanitaartehnika, süvistatud valgustid;
  - 5.6 muud kokkulepitud ning poliisile märgitud ruumi osad.
- 6 Erikokkuleppel on võimalik teostatud tööde nimekirja alusel kindlustada renditud ruumidesse tehtud remondiinvesteeringuid. Remondiinvesteeringuteks on hoone või hoone osa siseviimistluse, samuti nende piirides oleva veevarustus-, kütte-, kanalisatsiooni-, elektrivarustus- ja sidesüsteemide ning kõigi nende konstruktsioonidesse kuuluvate püsivalt ühendatud esemete parendamiseks tehtud investeeringud.

Rajatis

- 7 **Rajatis** on maapinnaga püsivalt ühendatud ja inimtegevuse tulemusena valminud ehitis, mida ei loeta hooneks. Rajatis(ed) on kindlustatud vaid erikokkuleppel ja sellekohase märkega poliisil.

EHITISE VÄLISTUSED

- 8 Ilma erikokkuleppe ja sellekohase märketa poliisil ei ole ehitisena kindlustatud esemeks:
  - 8.1 seadmed, mis on ette nähtud majandustegevuseks ja ei ole ette nähtud hoone teenindamiseks;
  - 8.2 ehitismaterjal või muud ehitise osad, mis ei ole ehitisega püsivalt ühendatud, näiteks paigaldamist ootav või eemaldatud ehitismaterjal või hoone külge paigaldamist ootavad seadmed;
  - 8.3 ehitisealune pinnas;
  - 8.4 mistahes vesi või vedelik, sealhulgas kaevuvesi, tiikide ja muude veekogude vesi;
  - 8.5 kaid, muulid, laevateed, kanalid, süvendid, lüüsid ja muud vette ehitatud rajatised;
  - 8.6 hoone tehnosüsteemides asuv vedelik või gaas.

VALLASVARA

- 9 **Vallasvaraks** loetakse kindlustuskohas asuvat ettevõttele kuuluvat materiaalsset vara, mis ei liigitu käesolevate tingimuste alusel ehitiseks ega kaubaks.
- 10 Vallasvara alla on liigitatud näiteks:

- 10.1 **seadmed.** Seadmeteks loetakse ettevõtte majandustegevuseks kasutatavaid seadmeid ning nende käivitamiseks ja põhiülesannete täitmiseks vajalikke legaalseid operatsioonisüsteeme ja tarkvara;
  - 10.2 **inventar.** Inventariks loetakse ettevõtte siseruumides kasutatavat sisustust, mööblit, väikevahendeid ja kontoritehnikat koos nende käivitamiseks ja põhiülesannete täitmiseks vajalike legaalsete operatsioonisüsteemide ja tarkvaraga;
  - 10.3 **muu vallasvara.** Muu vallasvara on kindlustatud erikokkuleppel koos sellekohase märkega poliisil.
- 11 Kui poliisile ei ole märgitud teisiti, on seadmete ja inventari kindlustamisel kindlustatud kõik kindlustuskohas asuvad seadmed ja inventar vastavalt punktidele 9, 10.1, 10.2 ja 13.

KAUP

- 12 **Kaup** on kindlustatud isikul raamatupidamislikult arvel (näiteks bilansis, kaupade laojäägi aruandes) olev tooraine ja -materjal ning pool- ja valmistoodang, mille kindlustatud isik on soetanud müügi eesmärgil ja/või mida kasutatakse kindlustatud isiku ettevõtte tootmisprotsessis ning mida ei loeta käesolevate tingimuste järgi ehitiseks ega vallasvaraks.

VALLASVARA JA KAUBA VÄLISTUSED

- 13 Ilma erikokkuleppe ja sellekohase märketa poliisil ei kuulu kindlustatud esemete hulka:
- 13.1 mootori jõul liikuvad või liigutatavad liiklusvahendid ja seadmed ning nende varustus;
  - 13.2 õhu- ja veesõidukid;
  - 13.3 tarkvara, mis ei ole vajalik seadmete käivitamiseks ja põhiülesannete täitmiseks, teave, litsentsid ja muu taoline vara;
  - 13.4 sularaha, väärtpaberid, dokumendid, sealhulgas käsikirjad, joonised, arhiivis hoitavad esemed;
  - 13.5 relvad, laskemoon, lõhkeaine;
  - 13.6 taimed, loomad ning muud elusorganismid;
  - 13.7 näidised või prototüübid, näituse eksponaadid, mudelid;
  - 13.8 skulptuurid, antiikse või kunstiväärtusega esemed, väärismetallist ja muust väärismaterjalist esemed;
  - 13.9 mittelegaalsed esemed.

KINDLUSTUSKOHT

- 14 Kindlustuskoht on kindlustuslepingus märgitud koht, kus kehtib kindlustuskaitse kindlustatud esemete suhtes.
- 15 Vallasvara ja kauba kindlustuskohaks on kindlustuslepingus märgitud aadressil asuva ehitise siseruum(id). Kindlustuskaitse laieneb kindlustuskohas väljaspool ehitist territooriumil paiknevale kindlustatud esemele, kui antud ese on ette nähtud väljas kasutamiseks või hoidmiseks.
- 16 Vallasvara ja kauba kindlustuskaitse kehtib väljaspool kindlustuskohta vaid juhul, kui poliisile on tehtud sellekohane märg.

KINDLUSTUSKAITSE

- 17 Hüvitatakse ootamatu ja ettenägematu sündmuse tõttu kindlustatud eseme füüsilisest kadumisest, hävimisest või kahjustumisest tekkinud otsene varaline kahju vastavalt kindlustustingimustele.

ÜLDISED VÄLISTUSED

- 18 Juhul, kui kindlustuspoliisil pole kokku lepitud teisiti, ei kuulu hüvitamisele kahju, mis on tekkinud kindlustustingimuste punktides 19-48 toodud põhjustel.

Üleujutus

- 19 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mille on tekitanud mistahes üleujutus, sealhulgas veekogu veepinna tõus, lainetus tormituule tagajärjel, jää liikumine või kuhjumine, lume sulamisest tingitud kevadine kõrgvesi, paduvihm.
- 20 Üleujutus on ajutine veepinna tõus ja vee kandumine tavapäraselt kuivale maale, samuti ajutine vee kogunemine või vee poolt kantud esemete või ainete kuhjumine tavapäraselt kuivale maale, kui maapind ning projektikohaselt rajatud kuivendussüsteem ei suuda loodusnähtuse poolt esile kutsutud erakorralist veehulka vastu võtta.

Energiaallika katkemine

- 21 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud seadme tööks vajaliku elektri, gaasi, vee, kütte, auru või muu energiaallika katkemisest, kui selline katkestus ei ole tingitud kindlustusjuhtumi toimumisest.

Kauba omaduste muutumine

- 22 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud kauba rikkumise, ülessulamise või omaduste muutumise tõttu.

Ettenähtav kahju

- 23 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis ei ole tingitud ootamatust ega äkilisest sündmusest. Äkiline ja ootamatu sündmus on sündmus, mis leiab aset ootamatult ehk äkiliselt ja mille toimumist või sellest tingitud kahju ei saa kindlustusvõtja mõjutada ning selle toimumine kindlustusperioodil ei ole kindlustusvõtjale teada.
- 24 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis oli tekkinud enne kindlustuslepingu sõlmimist või mille tekkimine oli kindlustuslepingu sõlmimise ajal ettenähtav.

Pikaajaline protsess

- 25 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud aegamööda toimuvast protsessist (näiteks kulumine, kriimustumine, korrodeerumine, vajumine, pragunemine, paisumine, kokkutõmbumine, katlakivi, materjali väsimine, kõdunemine, seenhaigus, majavamm, hallitus, kondenseerunud niiskus ja muud aegamööda toimuvad protsessid).
- 26 **Erandina** hüvitatakse punktis 25 märgitud põhjuste tagajärjel kahjustunud kindlustatud eseme või selle osa poolt teisele korras olevale kindlustatud esemele või selle osale tekkinud kahjustuste taastamiskulud. Ei hüvitata kahju tekitanud kindlustatud eseme enda taastamiskulusid.

Loomulik kulumine

- 27 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud kindlustatud eseme kuluvate osade tavapärasest kulumisest tööprotsessi käigus, näiteks lambid, klapid, kaitsmed, juhtmed, ventiilid, kangad, lindid, rihmad, trossid, ketid, torud.
- 28 Hüvitamisele ei kuulu kahju ja kulutused, mis on tekkinud kindlustatud eseme tööks vajaminevate ainete (näiteks õlid, kütused, määrdeained, vedelikud) kasutamisest, ebapiisavusest või väljavoolamisest.
- 29 Punktides 27 ja 28 nimetatud vara taastamiskulud hüvitatakse juhul, kui kahju on tekkinud kindlustusjuhtumi tagajärjel.

Materjali- või tööviga

- 30 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud ebakvaliteetsest või mittekohasest töövõttest, praaktööst ning ebakvaliteetsete või sobimatute materjalide või detailide kasutamisest.
- 31 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud vigasest või mittekohasest projektist, joonisest, arvutusest, juhiseist või nõuandest.
- 32 **Erandina** hüvitatakse punktides 30 ja 31 märgitud põhjuste tagajärjel kahjustunud kindlustatud eseme või selle osa poolt teisele korras olevale kindlustatud esemele või selle osale tekkinud kahjustuste taastamiskulud. Ei hüvitata kahjustunud kindlustatud eseme enda taastamiskulusid.

Installeerimine, testimine, katsetamine

- 33 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud monteerimisest, demonteerimisest, seadistamisest, katsetamisest või proovikäitamisest.

Vara säilitamine ja hooldamine

- 34 Hüvitamisele ei kuulu kahju ja kulutused, mis on tingitud kindlustatud eseme tavapärasest säilitamisest, korrashoiust, uuendamisest, parendamisest, seadistamis- või hooldustöödest ja hooldusega seotud detailide vahetamisest või remontimisest.
- 35 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud kasutus- või hooldusjuhendi või tootja ettenähtud nõude täitmata jätmisest või mittekohasest täitmisest, näiteks korralise hoolduse ettenähtud ajal tegemata jätmise või kauba ladustamine mittesobivas keskkonnas.

Infotehnoloogiaseadmete rikked

- 36 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud vigasest programmist, programmeerimisveast, teabe kustutamisest, arvutiviirusest või magnetvälja mõjul andmete kahjustada saamisest või kaotsiminekest;
- 37 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud ebaseaduslikul teel arvutiandmetesse sekkumisest, arvutisüsteemi toimimise takistamisest, terminalseadme identifitseerimisvahendi ebaseaduslikust kõrvaldamisest või muutmisest ning lunavararünnakutest.

Lõhkamistööd

- 38 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud lõhkamis- või sellegakaasnevatest kaevetöödest või lõhkeaineladudes toimunud plahvatusel.

Raske hooletus ja tahtlikult tekitatud kahju

- 39 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tekitatud kindlustusvõtja, kindlustusvõtja juhtorgani liikmete või mistahes muudel õiguslikel alustel kindlustatud eset kasutatavate isikute poolt raske hooletuse tõttu või tahtlikult.

Kindlustatud eseme kaotsimine

- 40 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud kindlustatud eseme kadumisest, unustamisest või kaotamisest, sealhulgas vara puudujäägi avastamisest inventuuri käigus.
- 41 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud kindlustatud eseme kahjustumisest või kadumisest muude süütegude tõttu kui vargus, rööv või vandalism.
- 41.1 Varguse, röövi ja asja tahtliku kahjustamise või hävitamise mõistete tõlgendamisel ja sisustamisel lähtutakse karistusseadustikus nimetatud mõistetele antud sisust.

Esteetilised vead

- 42 Hüvitamisele ei kuulu esteetilise iseloomuga puudused, mis ei takista kindlustatud eseme sihtotstarbelist kasutamist, näiteks kriimustused, mõlgid, täkked, plekid, kulumisjäljed.

Elusloodus

- 43 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud loomadest, lindudest, putukatest ja mikroorganismidest, sealhulgas taimekahjuritest ja haigustekitajatest.

Lepinguline vastutus

- 44 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mille eest vastutab lepinguliselt kolmas isik, näiteks tootja, töövõtja, edasimüüja, ehitaja, paigaldaja või hoolduse teostanud isik.
- 45 Kui kindlustatud isik on eseme valmistaja, ei kuulu kahju hüvitamisele juhul, kui valmistaja oleks seaduse või oma majandus- või kutsetegevuses väljakujunenud tava või praktika alusel vastutav.

Garantii

- 46 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis kuulub hüvitamisele kindlustatud esemele antud garantii alusel.

Lepinguliste kohustuste rikkumine

- 47 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud lepinguliste kohustuste rikkumisest, sealhulgas saamata jäänud tulu, leppetrahvid, viivised ja intressid.

Epidemia

- 48 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud nakkushaiguse puhangust või epideemiast, ettevõtete või riikide poolt nakkushaiguse puhangu või epideemia tõrjeks kasutusele võetud meetmetest ja nakkushaiguse puhangust või epideemiast põhjustatud häiretest ettevõtete tavapärasel toimimises.

HÜVITISREEGLID

KAHJU ÄRAHOIDMISEST, LAMMUTUS- JA KORISTUSTÖÖDEST NING ÕIGUSAKTIDEST TULENEVAD KULUD

- 49 Kindlustusjuhtumi korral hüvitatakse lisaks varalisele kahjule:
- 49.1 mõistlikud kahju ärahoidmise või vähendamise kulud, isegi, kui need ei ole andnud soovitud tulemust;
  - 49.2 kindlustatud eseme lammutamise ja koristamise kulud ning lammutus- ja koristusprahi äraveoks vajalikud kulud;
  - 49.3 kulud, mis tuleb kanda kindlustatud eseme taastamisel ametivõimude nõuete ja ettekirjutuste täitmiseks.
- 50 Punktides 49.2 ja 49.3 loetletud põhjendatud kulud hüvitatakse kuni 10% ulatuses kindlustatud eseme kahjusummast, maksimaalselt **150 000 euro** ulatuses juhul, kui poliisile ei ole märgitud teisiti.
- 51 Punktis 49 loetletud põhjendatud kulud hüvitatakse ka siis, kui varalise kahju ja punktides 49.1-49.3 loetletud kulude kogusumma ületab kindlustussummat.

KINDLUSTUSVÄÄRTUS JA KINDLUSTUSSUMMA

- 52 Kindlustussumma on suurim väljamakstav summa kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju hüvitamiseks vastavalt kindlustuslepingule.
- 53 Kindlustushüvitise väljamaksmisel kindlustussumma ei vähene.
- 54 Kindlustatavate esemete kindlustussumma määrab kindlustusvõtja lähtudes kindlustusväertusest ja selle võimalikest muutustest kindlustusperioodi jooksul.
- 55 Käibemaksuseaduse alusel kindlustusvõtjale tagastatavat käibemaksu osa ei hüvitata.

EHITISE KINDLUSTUSVÄÄRTUS

- 56 Ehitise kindlustusväertuseks on taastamisväertus ehk ehitismaksumus, mis kulub ehitise taastamiseks kindlustuskohas, võttes arvesse ehitise seisukorda kindlustusperioodil.
- 57 Kui ehitise kulum on üle 50%, on kindlustusväertuseks jääkväärtus ehk taastamisväertus, mida on vähendatud ehitise kulumini ehk vanuse ja amortisatsiooni tõttu kaotatud väärtuse võrra.
- 58 Kindlustusväertust määrates peab kindlustusvõtja arvestama kindlustussumma hulka vaid neid osasid, mida käesolevate tingimuste mõistes loetakse ehitise osadeks.

VALLASVARA KINDLUSTUSVÄÄRTUS

- 59 Vallasvara kindlustusväertuseks on taassoetamisväertus ehk uue sama tüüpi ja/või samasuguste omadustega vara soetamismaksumus vahetult enne kindlustusjuhtumi toimumist.
- 60 Kui vallasvara kulum ehk vanuse ja amortisatsiooni tõttu kaotatud väärtus on üle 50%, on kindlustusväertuseks turuväärtus ehk sama tüüpi ja/või samasuguste omadustega vara taassoetamismaksumus vahetult enne kindlustusjuhtumi toimumist.
- 61 Kui sama tüüpi ja/või samasuguste omadustega uut vara ei ole saada, määratakse kindlustusväertus võimalikult sarnase omadustega uue vara põhjal.
- 62 Kindlustusväertuse hulka tuleb arvestada ka transpordi- ja paigalduskulud.

KAUBA KINDLUSTUSVÄÄRTUS

- 63 Kauba kindlustusväertuseks on asendusväertus või taastootmisväertus ehk samaväärsse kauba suurim asendamise maksumus kindlustuskohas kindlustusperioodi jooksul.

KINDLUSTUSHÜVITIS JA KAHJU HÜVITAMINE

- 64 Kindlustushüvitis on rahasumma, mis makstakse välja kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud varalise kahju ja kindlustuslepingus kokkulepitud kulude hüvitamiseks.

- 65 Kui kindlustatud eseme taastamine või remontimine on tehniliselt võimalik ja majanduslikult otstarbekas, siis hüvitatakse kindlustatud eseme remondimaksumus.
- 66 Kui kindlustusleping on sõlmitud esmariskikindlustuse alusel ning vastav märge on tehtud poliisile, kuulub hüvitamisele:
- 66.1 kahju tegelik suurus kokkulepitud kindlustussummani alakindlustuse mõju arvestamata või;
- 66.2 kahju tegelik suurus, kui kahju jääb alla kokkulepitud kindlustussummat.

Omavastutus

- 67 Omavastutus on kindlustuslepingus määratud osa kahjust, mis jääb kindlustusvõtja enda kanda. Kindlustusvõtjal on omavastutus igas kindlustusjuhtumis ja Seesam seda ei hüvita.
- 68 Omavastutus arvestatakse kahjusummast maha viimasena. Mitme omavastutuse samaaegse rakendumise korral arvestatakse kahjusummast maha vaid suurim omavastutus.

Alakindlustus

- 69 Kui kindlustuslepingus märgitud kindlustussumma on kindlustusväärtusest väiksem, on tegemist alakindlustusega. Alakindlustuse korral korrutatakse kahjusumma kindlustusobjekti kindlustussumma ja kindlustusväärtuse jagatiseaga.
- 70 Alakindlustust arvestatakse juhul, kui vara kindlustussumma ja kindlustusväärtuse vahe on suurem kui 10%.

Ülekindlustus

- 71 Kui kindlustussumma on vara väärtusest suurem, on vara ülekindlustatud. Ülekindlustuse korral piirdub Seesami poolt makstav hüvitis tegeliku kahju suurusega.

Mitmekordne kindlustus

- 72 Mitmekordse kindlustusega on tegemist juhul, kui sama kindlustatud eset ja samasugune kindlustusrisk on kindlustatud korraga kahe või enama kindlustuslepingu alusel.
- 73 Mitmekordse kindlustuse korral jagatakse vastutus kindlustuslepingute vahel nii, et kõikide hüvitiste kogusumma ei ületaks tegelikku kahju suurust.
- 74 Mitmekordse kindlustuse ilmnemisel peab kindlustusvõtja teistest kindlustuslepingutest Seesamile viivitamatult teatama.

KINDLUSTUSVÕTJA KOHUSTUSED

KINDLUSTUSRISKI VÕIMALIKKUSE SUURENEMINE JA SELLEST TEATAMINE

- 75 Kindlustusriski võimalikkuse suurenemiseks loetakse selliste asjaolude muutumist, mis suurendavad kindlustusjuhtumi realiseerumise tõenäosust või tekkiva kahju suurust.
- 76 Kindlustusvõtja ei või pärast lepingu sõlmimist ilma Seesami nõusolekuta suurendada kindlustusriski ega lubada selle suurendamist isikute poolt, kelle eest ta vastutab.
- 77 Kindlustusriski võimalikkuse suurenemisest tuleb Seesamile viivitamatult teatada, välja arvatud juhul, kui kindlustusriski võimalikkuse suurenemise on põhjendanud üldteada asjaolu.
- 78 Kindlustusriski võimalikkuse suurenemiseks loetakse näiteks kindlustatud eseme:
- 78.1 rendile andmist;
- 78.2 renoveerimist, rekonstrueerimist ja ehitustöid;
- 78.3 kasutusotstarbe muutmist või kasutusest loobumist;
- 78.4 valvesüsteemidest osalist või täielikult loobumist;
- 78.5 suhtes kindlustuslepingus sätestatud, kindlustusriski puudutava eri- või lisatingimuse, ohutusnõude või muu kokkuleppe täitmata jätmist;
- 78.6 suhtes enne kindlustuslepingu algust või selle kehtivuse ajal toimunud andmete muutumist, mida on küsitud kindlustuse sooviavalduses või muul kujul kindlustuslepingu sõlmimisel.

- 79 Kindlustusvõtja peab tagama, et tegevused kindlustatud hoones või rajatises oleksid kooskõlas sellele väljastatud kasutusloaga. Vajadusel tuleb viivitamatult sisse viia vajalikud muudatused, taotleda uue kasutusloa ning teavitada sellest Seesamit.
- 80 Kindlustusvõtja on kohustatud viivitamatult teavitama Seesamit kindlustusrisi mõjutavatest asjaoludest kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis, kuid mitte hiljem, kui 3 tööpäeva pärast kindlustusrisi mõjutavast asjaolust teadasaamist.
- 81 Kui kindlustusvõtja rikub kohustust, mille eesmärgiks oli kindlustusrisi realiseerumise võimalikkuse vähendamine, siis on Seesamil õigus vähendada kindlustushüvitist või keelduda kindlustushüvitise maksmisest juhul, kui kohustuse rikkumisel oli mõju kindlustusjuhtumi toimumisele ning Seesami täitmise kohustusele.
- 82 Kui kindlustusvõtja rikub kindlustusrisi võimalikkuse suurenemisest teatamise kohustust, vabaneb Seesam kindlustuslepingu täitmisest täies ulatuses, kui kindlustusjuhtum toimub pärast ühe kuu möödumist ajast, mil Seesam oleks pidanud vastava teate kätte saama.

KINDLUSTUSVÕTJA KOHUSTUSED PEALE KINDLUSTUSJUHTUMI TOIMUMIST

- 83 Kindlustusjuhtumi toimumisel on kindlustusvõtja kohustatud:
- 83.1 võtma viivitamatult tarvitusele abinõud kindlustatud eseme päästmiseks, kahju suurenemise vältimiseks ja kahju vähendamiseks, küsides ja järgides seejuures kindlustusandja juhiseid;
- 83.2 teatama juhtunust viivitamatult:
- 83.2.1 politseile, kui kahtlustatakse kolmanda isiku tegevust, sh esitama politseile kirjaliku avalduse või digitaalselt allkirjastatud avalduse väärteo- või kriminaalmenetluse algatamiseks;
- 83.2.2 päästeametile, kui tegemist on tulekahju või lõhkekeha plahvatusega;
- 83.2.3 muudel juhtudel vastavatele pädevatele asutustele või isikutele.
- 83.3 teatama kindlustusjuhtumist kindlustusandjale esimesel võimalusel pärast sellest teada saamist isiklikult või esindaja kaudu;
- 83.4 võimaluse korral hoidma kindlustusjuhtumi toimumiskoha puutumatusena kuni kindlustusandja korraldusteni;
- 83.5 täitma kindlustusandjalt saadud juhiseid;
- 83.6 esitama kahjustatud vara või selle jäänused kindlustusandjale ülevaatamiseks kindlustusjuhtumijärgses seisus ning mitte asuma kahjustatud vara taastama ega hävinud vara utiliseerima ilma kindlustusandja nõusolekuta;
- 83.7 esitama kindlustusandjale kogu tema käes oleva tõese teabe, mis on vajalik kindlustusandja lepinguliste kohustuste kindlaksmääramiseks, sh kõik dokumendid kahju tekkepõhjuste ja kahju suuruse kohta, samuti volitama kindlustusandjat hankima vajalikku teavet ja dokumente.
- 83.8 tegema kindlustusandjaga igakülgset koostööd kahju oluliste asjaolude (sealhulgas kahju põhjus ja suurus) võimalikult kiireks kindlakstegemiseks.

KINDLUSTUSVÕTJA TÕENDAMISKOHUSTUS

- 84 Kindlustusvõtjal on kohustus tõendada kindlustusjuhtumi toimumist, kahju tekkimist, kahju põhjust ning kahju suurust. Tõendamiskohustuse rikkumise korral puudub Seesamil kindlustushüvitise maksmise kohustus.

OHUTUSNÕUDED

- 85 Käesolevate ohutusnõuete näol on tegemist kindlustusvõtja lepinguliste kohustusega, mille eesmärgiks on vähendada kindlustusrisi realiseerumise tõenäosust.

ÜLDISED OHUTUSNÕUDED

- 86 Kindlustusvõtja on kohustatud tagama, et kindlustatud isikutele, kindlustatud eseme seaduslikele valdajatele ja isikutele, kelle eest kindlustusvõtja vastutab, on teatavaks tehtud kindlustatud eset, kindlustuskohta ja seal tehtavaid tegevusi puudutavad õigusaktid, poliisil ja kindlustustingimustes toodud ohutusnõuded (sealhulgas Seesami üldistes lepingutingimustes toodud ohutusnõuded). Õigusaktidega on võimalik tutvuda Riigi Teataja kodulehe kaudu www.riigiteataja.ee.

- 87 Punktis 86 nimetatud isikud on kohustatud:
- 87.1 vara hoidma ja kasutama üksnes õigusaktides või käesolevates tingimustes ettenähtud viisil;
  - 87.2 vara ja kaupa raamatupidamislikult arvele võtma ja hoidma, ladustama, laadima ja transportima üksnes õigusaktides või käesolevates tingimustes ettenähtud viisil ja piisavas pakendis;
  - 87.3 tagama kindlustatud vara paigaldus-, kasutus- ja hooldustingimuste (sealhulgas tarbitava voolutugevuse, õhu niiskuse, temperatuuri) vastavuse maaletooja või valmistaja poolt etteantud juhiste, õigusaktidele, kindlustustingimustele ja -lepinguga kehtestatud normidele ja ohutusnõuetele;
  - 87.4 võtma kasutusele mõistlikud ettevaatusabinõud kahju tekkimise ärahoidmiseks;
  - 87.5 kahju tekkimisel võtma kasutusele mõistlikud ettevaatusabinõud kahju minimeerimiseks.
- 88 Kindlustatud ese ja selle osad peavad olema projekteeritud, ehitatud, paigaldatud ja kasutusse võetud nõuetekohaselt, nõuete puudumisel selliselt, et nende kasutamine ja hooldamine on ohutu inimestele, keskkonnale ja kindlustatud varale.

TULEOHUTUS

- 89 Kindlustusvõtja on kohustatud täitma kõiki õigusaktidega kehtestatud tuleohutuse nõudeid.
- 90 Tulekahjusignalisatsioon ja automaatne tulekustutusüsteem peab arvestama ruumi suurust ja eripära ning olema piisav, et katta kogu ruumi. Andurite tööpiirkond ei tohi olla varjatud mööbli, kaupade või muude esemetega.
- 91 Tulekahjusignalisatsiooni ja automaatset tulekustutusüsteemi tuleb regulaarselt kontrollida, hooldada ja vajadusel täiendada või uuendada. Kindlasti tuleb süsteemi kontrollida siis, kui esemeid on ruumis oluliselt ümber paigutatud. Tulekustutusüsteemile peab olema koostatud hooldusprogramm.
- 92 Tootmiseks kasutatavaid materjale, vedelikke ja gaase tuleb kasutada ja hoiustada vastavalt tootja juhistele ning kehtestatud ohutusnõuetele ja piirkogustele.
- 93 Kõiki suitsulõõre, ventilatsioonikanaleid ja muid äratõmbesüsteeme tuleb puhastada vähemalt kord aastas või vastavalt kasutuskoormusele tihedamini, vältimaks ladestunud rasvade, mustuse, tahma ja muu jääkaine süttimist.
- 94 Kütteseadmed peavad vastama ehitise või kütteseadme ehitusprojektile. Nende paigaldamisel tuleb jälgida neile määratud ohutuskaugusi.
- 95 Lahtised põrandaalused, tunnelid, seadmete alused ja muud taolised kohad tuleb perioodiliselt puhastada.
- 96 Ajutise kütteseadme kasutamisel tuleb arvestada seadme jaoks ettenähtud kaitseabinõude ja ohutusvahemaadega. Enne seadme kasutamist peab kontrollima seadme korrasolekut ja paigaldust.
- 97 Hoone seinte lähedusse ei tohi ladustada tuleohtlikke materjale, aineid, masinaid või seadmeid.
- 98 Tuletõkkeksed peavad olema suletud, välja arvatud automaatselt toimivad tuletõkkeksed, millele tuleb tagada takistamatu sulgumine ja fikseerumine kinnises asendis.
- 99 Ehitise vahekäigud, evakuatsiooniteed ja -väljapääsud tuleb hoida vabana.
- 100 Kindlustusobjekt peab olema varustatud esmaste tulekustutusvahenditega vastavalt kehtivatele normatiividele. Esmased tulekustutusvahendid, evakuatsioonitrepid ning -redelid peavad olema töökorras, siltidega varustatud ja asuma nähtaval ning kättesaadaval kohal.

TULETÖÖDE OHUTUSNÕUDED

- 101 Tuletööd on detaili või materjali kuumutamise või kuumenemisega, sädemete tekkimise või lahtise tule kasutamisega tehtavad tööd. Näiteks kuuluvad tuletööde alla keevitustööd, metalli töötlemine ketaslöikuriga, bituumeni kuumutamine, kuumaõhupuhuri kasutamine või küttekoldevälise tule tegemine.
- 102 Tuletööd võib teha üksnes vastavat kvalifikatsiooni ja kutsetunnistust omav ning tööandjalt tuleohutustunnistuse saanud isik.
- 103 Tuletööde teostamisel tuleb juhendada tuletöödele õigusaktidega kehtestatud nõuetest.
- 104 Tuletööde tegemise ajal peab olema tagatud tuleohutus ja järelevalve, tuletööde lõppemisel tuleb tagada tuletöö koha pidev kontroll kuni tuleohu äralangemiseni.
- 105 Tuletöö tegemiseks ajutises tuletöö kohas peab olema tuletöö luba.

SEADMETEGA SEOTUD OHUTUSNÕUDED

- 106 Seadet tohib kasutada ainult tootja poolt kindlaksmääratud otstarbel ning viisil.
- 107 Seadme nõuetekohaseks kasutamiseks ja korrashoiuks tuleb luua vajalikud tingimused.
- 108 Seade peab olema paigaldatud, kokku pandud, seadistatud ja läbinud katsetamise või proovikäitamise tootjapoolsete juhiste ja nõuete kohaselt.
- 109 Seadmetele ettenähtud kaitsepaigaldised (näiteks kaitselülitid, -klapid, -tõkked ja muud taolised osad) peavad olema nõuetekohaselt paigaldatud ja töökorras.
- 110 Seadme kasutamisel tuleb järgida selle kasutus- ja hooldusjuhendit ning tagada seadme tehnilisele korrashoiule ja seisundile ettenähtud nõuded.
- 111 Tõstetöödel peab jälgima tõsteseadme tõsteväertuste diagrammi ning koormiskontrollseade peab olema korrektselt paigaldatud, töökorras ja sisselülitatud.
- 112 Seadme kasutajale tuleb anda teavet seadme kasutamise kohta. Kui seadme kasutajale on ette nähtud väljaõpe või koolitus, peab väljaõppe või koolituse läbimine olema dokumenteeritud kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.
- 113 Seadet ei tohi selle kasutamise ajal üle koormata, tootja ettenähtud piirmäära ei tohi ületada.
- 114 Vahetu ohu ilmnemisel tuleb seadme kasutamine koheselt lõpetada.
- 115 Seadme korrashoidmiseks tuleb seda regulaarselt puhastada tolmust ning eemaldada kogunenud ja settinud aineosakesed, auru veeldumisel tekkinud kondensaad, moodustunud katlakivi, settinud keemilised ained ja ühendid ning muu selline.
- 116 Seadme korrashoidmiseks tuleb seda hooldada, lähtudes seadme hooldusjuhendist ja ettenähtud hooldusvälbast. Hoolduse tegemise käigus tuleb kõrvaldada kõik tekkinud kahjustused ja asendada kulunud või kahjustunud seadmeosa, vedelik, õli, kütus või muu selletaoline aine. Hoolduse tegemine peab olema dokumenteeritud kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.
- 117 Seadme hooldust tohib teostada ainult selleks pädev isik.

VARGUSE- JA VANDALISMIOHU VÄHENDAMISE NÕUDED

- 118 Vallasvara ei tohi jätta järelevalveta või hoida lukustamata ruumis.
  - 118.1 Järelevalveks loetakse kohest ohu avastamist ning viivitamatut meetmete rakendamist ohuallika tõkestamiseks.
  - 118.2 Ruumid loetakse lukustatuks, kui aknad, ukсед ja muud avad on suletud nii, et hoonesse või ruumidesse pääsemine on võimalik vaid lukke või konstruktsioone lõhkudes või vägivalda kasutades.
- 119 Võtmeid või muid sissepääsu võimaldavaid vahendeid ei tohi jätta kõrvalistele isikutele nähtavasse kohta ega anda kõrvalistele isikutele. Sissepääsukoode tuleb kasutada selliselt, et kõrvalistel isikutel ei oleks võimalik neid teada saada.
- 120 Kindlustuskohast lahkumisel tuleb veenduda, et kõik kõrvalised isikud on sealt lahkunud.
- 121 Kui võti või isikukaart on kadunud või sattunud kõrvalise isiku kätte, tuleb lukk või signalisatsiooni- ja läbipääsukood koheselt ümber kodeerida või asendada ning isikukaardi kood muuta.
  - 121.1 Kõrvaline isik on isik, kellel ei ole õigust võtit või isikukaart enda käes hoida ega kasutada, samuti kindlustatud eseme ruumidesse siseneda või seal viibida.
- 122 Kassaaparaadid ja -sahtlid tuleb töö lõpetamisel tühjendada ning jätta suletud ruumidesse lukustamata ja avatuna.
- 123 Seifid ja rahakapid tuleb kasutamise järel lukustada ning nende võtmeid ei tohi hoida seifi või rahakapiga samas ruumis.
- 124 Väljaspool tööaega peab kindlustatud vallasvara olema valvatud.
- 125 Vara loetakse valvatuks, kui täidetud on vähemalt üks alljärgnevatest tingimustest:
  - 125.1 töökorras ja sisselülitatud valvesignalisatsioon kindlustatud eseme hoiuruumis, häire teate väljundiga turvaettevõttesse;
  - 125.2 töökorras ja sisselülitatud valvesignalisatsioon hoiuruumis, häire teate väljundiga vähemalt kahele pidevalt jälgitavale mobiiltelefonile;
  - 125.3 valve füüsilisest isikust valvuri poolt.

- 126 Valve on tegevus kindlustuskohas ja selle ümbruse jälgimisel ohuolukorra või ründe avastamiseks ja kõrvaldamiseks ning kindlustatud esemete puutumatus tagamiseks sissetungihäire süsteemi abil.
- 127 Töökorras valvesignalisatsioon tähendab süsteemi olekut, milles ei esine puudusi ega rikkeid.
- 128 Valvur on isik, kellel lasub vastavalt kirjalikule kokkuleppele kohustus teostada valveobjekti ja selle ümbruse jälgimist ohuolukorra või ründe avastamiseks ning tagada objekti puutumatus.
- 129 Turvaettevõtte on äriregistrisse kantud äriühing, kellel on litsents ja tegevusluba turvateenuste osutamiseks.

MUUD OHUTUSNÕUDED

- 130 Torustikku tuleb regulaarselt hooldada ja kaitsta külmumise eest. Torustik tuleb tühjendada veest, kui hoone või hoone siseruumid jäetakse külmal ajal ilma piisava kütte või järelevalveta.
- 131 Allpool maapinda asuvas ruumis olevat vara tuleb hoiustada vähemalt 10 cm kõrgusel põrandapinnast juhul, kui tootja kasutus- või ohutusjuhend ei näe ette teisiti.
- 132 Kui seadme või masina seiskumine võimaliku elektrikatkestuse korral võib põhjustada kahju, tuleb seade varustada valve- ja varusüsteemiga, mis tagab seadme või masina töö elektritoite taastamiseni.
- 133 Seadmeid tuleb paigaldada ja hooldada vastavalt valmistaja, maaletooja ja edasimüüja poolt antud ning õigusaktidega kehtestatud nõuetele ja juhistele.
- 134 Arvutite ja muude elektrooniliste seadmete süsteemi- ja rakendustarkvara ning nimetatud seadmetes sisalduvad andmed peavad olema kaitstud, varustades need lisaks originaalidele vähemalt kahe (kuupäevaga varustatud) koopiaga magnetlindil, andmekettal või muul infokandjal.
- 135 Talveperioodil tuleb pidevalt jälgida lume kogust ehitiste katustel ja liigne lumi ning jää eemaldada. Lumekihi paksus katusel ei tohi olla suurem kui 30 cm.